

Ampumaratoihin liittyvän ympäristönsuojelulainsäädännön kehittäminen

Mikko Attila
Suomen ympäristökeskus

Ampumaharrastusfoorumin seminaari
3.2.2017

Nykyiset menettelyt

- Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 1.3.2000–31.8.2014
- **Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 1.9.2014–**

- Ympäristölupa
- Ilmoitus
- Rekisteröinti

Ympäristölupamenettely

- Laaja ennakkollinen hyväksymismenettely
 - riittävät tiedot sisältävä hakemus
 - kuulemismenettely (viranomaiset, haitankärsijät, muut osalliset)
 - tapauskohtainen harkinta, ml. sijoitusratkaisu
 - lupapäätös määräyksineen
 - valitusmahdollisuus kaikilla osapuolilla
- ”Olemassaolon oikeutus” toiminnanharjoittajalle
- Luvanvaraiset toiminnot lueteltu lain liitteessä 1 (ulkona sijaitseva ampumarata taulukon 2 kohdassa 14a) → nykyisin noin 500 luvanvaraista ampumarataa
- **Lupamääräysten säännöllinen tarkistamismenettely poistui 1.5.2015 lukien**
- Valvontaviranomainen arvioi luvan muuttamistarvetta
- Lupaa voi tarvittaessa muuttaa (YSL 89 §)
- Toiminnan olennainen muuttaminen vaatii useimmiten koko luvan ”avaamisen” (YSL 29 §)

Ilmoitusmenettely

- Pilaantuneen maaperän puhdistaminen (YSL 136 §)
 - Ilmoitus jätettävä viimeistään 45 vrk ennen toiminnan aloittamista (ELY/Helsinki/Turku)
 - Ei kuulemista
 - Annettava päätös, jossa tarpeelliset määräykset → ”pikkulupa”
- (Tilapäinen melu ja tärinä)
- (Koeluonteinen toiminta ja poikkeuksellinen tilanne)
- Uuden ilmoitusmenettelyn suunnittelu käynnistymässä, jotakin luvan ja rekisteröinnin väliltä

Rekisteröintimenettely (YSL 116 § ja liite 2)

- Perustuu toimialakohtaisiin asetuksiin
 - Asfalttiasemat (VNa 846/2012)
 - Nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat (VNa 444/2010)
 - Pienet energiantuotantolaitokset (VNa 750/2013)
 - Orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnot (VNa 64/2015)
- Toiminnan vastattava asetuksen vaatimuksia
 - Ei saa aiheuttaa vesistön pilaantumista, ei saa sijaita pohjavesialueella
 - Kaikissa tapauksissa ilmoitus toiminnan rekisteröimiseksi jätettävä viimeistään 90 vrk ennen toiminnan aloittamista (kunta)
 - Ei kuulemista
 - Toiminnan voi aloittaa, kun viranomainen rekisteröinyt TAI 90 vrk kulunut
- Kirjaamistoimenpide, viranomainen ei voi antaa määräyksiä → jälkivalvonta!

Selvitys ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista (ALUKE) 1/4

- SYKEN selvitys, ei päätöksiä suuntaan tai toiseen!
- Loppuraportti valmistumaisillaan
- Elo-joulukuu 2016, työpaja 25.10.2016

Edellytyksiä kevennettyyn menettelyyn soveltuville radoille

- Soveltuva sijainti (kaavoitus)
- Meluvaikutusten minimointi mm. toiminta-ajoilla
- Enintään 5 000 laukausta vuodessa
- Tarkkuutuspaikat
- Pienoiskivääri- ja pienoispistooliradat, joilla alle 10 000 ls/v
- Kattava tarkkailuohjelma
- Mahdollisesti kivääriradat, joilla on haittoja vähentäviä ratkaisuja/toimintamalleja, esim. äänenvaimentimet, ammutaan konttiin ja joilla ammutaan alle 10 000 ls/v

Selvitys ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista (ALUKE) 2/4

Radat, jotka eivät sovellu kevennettyyn menettelyyn

- Haulikkoradat
- Pistooli- ja kivääriradat, joilla ammutaan vähintään 10 000 ls/v
- Radat,
 - joilla käytetään yliääniluoteja
 - jotka sijaitsevat pohjavesialueilla
 - joiden pohjavettä käytetään vedenhankintaan
 - joilla voi olla vaikutuksia lähiympäristön luontoarvoihin
 - joilla voi olla vaikutuksia pintavesiin ja niiden käyttöön
 - joiden toiminnasta on havaittu paikallisia tai sitä laajempia ympäristövaikutuksia

Selvitys ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista (ALUKE) 3/4

Keventämisvaihtoehdot

- **Nollavaihtoehto — nykyjärjestelmä sujuvoitettuna**
 - + tapauskohtainen harkinta, osallistumismahdollisuudet, sijoitusratkaisu
 - hinta, pitkä käsittely, päätösten sisällölliset erot
- **Rekisteröintimenettely**
 - + tasapuolinen ja ennakoitava, halvempi ja nopeampi kuin lupa, toiminnan aloittaminen määräajan jälkeen
 - VNa:n laatimisen hankaluus ja joustamattomuus, osallistumismahdollisuuksien puute, jälkivalvonnan tarve kasvaa
- **Uusi ilmoitusmenettely**
 - + ennakkollinen hyväksyntä ja osallistuminen säilyisi, halvempi ja nopeampi kuin lupa, toiminnan aloittaminen määräajan jälkeen, valitusmahdollisuus, ennakoitavuus vain VNa:lla
 - ero lupamenettelyyn?, VNa:n laatimisen hankaluus ja joustamattomuus?
- **BAT-raportin mukaiset radat lupaa kevyempään menettelyyn**
 - + kevyempi, nopeampi, halvempi
 - BAT:n mukaisuuden tulkinta, osallistuminen, jälkivalvonnan tarve kasvaneeksi, ei monta rataa
- **Laukausmäärän ja asetyypin perusteella pois luvanvaraisuudesta**
 - + toiminnan aloittaminen helpompaa, resurssisäästöt
 - jälkivalvonnan tarve, valitusherkyys, ei monta rataa

Selvitys ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista (ALUKE) 4/4

Sujuvoittamishdotukset

- Ampumaratojen ympäristölupakäsittelyn keskittäminen maakuntiin
 - yhdenmukaisuus, objektiivisuus, paikalliset olosuhteet?
- Ampumaratalain mukaisen luvan yhdistäminen ympäristölupaan
 - kevyempi menettely, valvonta?
- Uusien ampumarata-alueiden varaaminen kaavoituksen eri vaiheissa
 - alueelliset tarpeet, osallistumismahdollisuudet, pääosin vanhoja ratoja
- Lupahakemusten laadun parantaminen
 - ohjeet olemassa, vaatii tiedottamista ja päivittämistä
- Toiminnan keskittäminen suurempiin ampumaurheilukeskuksiin
 - päästöjen helpompi hallinta, vähentää ratoja, kustannukset

Kiitos!

mikko.attila@ymparisto.fi